

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

83. An sit circumstantia aperienda in confessione, si quis haberet copulam in oratorio alicujus domus, in quo de licentia Episcopi Missæ celebrantur?
Idem dicendum est, si copula haberetur in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Circumstant aggrau Ref. LXXXI. &c. 383

alij referendi. An scilicet peccatum admissum gestando reliquias sanctas in collo aut aliam imaginem, si id peccatum alioquin non sit directè contra cultum eis debitum, sit peccatum explicandum in confessione: Eandem quæstionem tractant alij in particulari casu exercendi actum venereum ea liplana gestando.

3. In hac re Philarchus de officio Sacerdotis tom. 1. part. 2. libr. 3. cap. 9. ad finem; affirmare videtur. Sanchez verò citatus vniuersim videtur negare, & in eandem sententiam refert Azorium tom. 1. lib. 9. cap. 8. quæstione septima, quamuis enim de quibusdam peccatis loquatur Azor. verbi gratia peierandi, futuandi, detrahendi, maledicendi, &c. & non vtatur exemplo fornicationis, idem putat Sanchez illum sensisse in hoc. Cum Sanchez consensit Fagundez in primo præcepto Ecclesie numero primo, cap. quarto. num. 13. Diana etiam, qui tum part. 1. tractat. 7. de circumstantiis aggrauantibus. tum part. 3. tractat. 4. resolu-

5. Imo ego puto idem dicendum esse, si Parochus dum iret cum Sacro Oleo ad ministrandum Sacramentum Extreme Vnctionis infirmo, in itinere cum illo rem haberet cum muliere.

RESOL. LXXXI.

An gestatio Reliquiarum, in actu venereo, vel illas amasia dare, sit circumstantia in confessione aperienda?

Idem est de Agno benedictio, vel calculo cum Indulgentia.

Et quid, si prædicta res dentur amasia non ex gratitudine, & benevolentia, sed tanquam pretium actus venerei; an in isto casu esset sacrilegium hoc facere?
Ex part. 1. tractat. 7. Resolut. 18.

§. 1. **R**espondeo, quòd si in actu venereo gestetur Reliquia, vel Agni benedicti, vel calculi cum Indulgentia, non committitur sacrilegium, nec talis est circumstantia in confessione explicanda: quia comitanter se habent ad actum venereum. Quod etiam procedit, si dictæ res sacræ dentur amasia ex gratitudine, & benevolentia; non autem tanquam pretium actus venerei: nam in isto casu esset sacrilegium hoc facere; in primo verò est tantum irreuerentia quædam, re sacræ, & Deo dicata remunerando actum turpem, & profanum. Et ita docet Filiucius to. 2. tract. 3. c. 7. n. 229. Ad tertia huius Operis Partis Tractatum 4. de Sacram.* Resol. 67.

Sup. hoc in Ref. præterita in principio §. 1. sed lege cam per tota & infra in Ref. 165 §. 1. in Ref. 18.

* Que hic est infra Ref. 165 §. 1. in Ref. 18.

RESOL. LXXXII.

An si quis haberet concubitum cum vestibus sacris, istæ polluerentur, & deberet hanc circumstantiam in confessione aperire?

Et an in tali casu vestes sacræ debeat iterum benedici?

Et cur sim docetur perditissimos homines in ore coire, & in hoc casu turpitudine illa contra naturam consistit, unde hoc in confessione explicandum est. Ex part. 1. o. tract. 12. & Misc. 2. Resol. 55. alias 54.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Marchant in Tribu-nali Sacram. to. 2. tract. 7. tit. 1. q. 2. §. 7. res. sol. 2. vbi sic ait: ad sacrilegium spectat, si quis in habitu Sacro, vt Planeta, Catula, Tunica, Alba, vel aliis ornamentis Sacris fecerit concubitum haberet, illa enim istis fœditatibus sicut & Ecclesie contaminantur. Vnde qui Sacris amictus peccatum carnis committeret, crederem illum circumstantiam illam debere exprimere, tanquam sacrilegium extrinsecum constituentem. Ita ille. Vnde si quis haberet copulam cum vestibus Sacris, istæ vestes tanquam pollutæ deberet iterum benedici, vt de Ecclesia polluta ex concubitu, vel emissione seminis statuitur.

2. Nota etiam hic obiter cum eodem Marchant vbi supra, §. 7. resolutione secunda, quosdam perditissimos etiam in ore coire, & in hoc turpitudine illa contra naturam consistit; vnde in confessione hoc esse explicandum alibi docuimus.

Alibi in to. 2. tr. 6. Ref. 184. §. vlt. ad medium, à vers. Erideo.

RESOL. LXXXIII.

An sit circumstantia aperienda in confessione, si quis haberet copulam in Oratorio alicuius domus, in quo de licentia Episcopi Missæ celebrantur?

Idem dicendum est, si copula haberetur in Sacrificio Ecclesie, vel in porta Ecclesie, à parte externa Ecclesie.

Sup. prima diffie. huius tituli signanter in tom. 4. tr. 2. Ref. 63.

Quæstio 67. vbi in resolut. addit etiam Syluium secunda secunda, ad quæst. 154. articulo, decimo in fine, duo in hac re possumus querere, primò an sit irreuerentia, deinde an sit grauis, & explicanda in confessione, mihi in hac videtur distinguendum inter actiones, quæ peccata sunt, itavt quædam in prudenti hominum æstimatione videantur asserere secum irreuerentiam, si exercentur à gestante secum aliquid sacrum; quædam verò non ita, ideo meritò Azot in prædictis peccatis posuit exemplum, & non in fornicatione; licet quæstionem generaliter mouerit. Exerere ergo actum turpem cum meretrice non videtur posse negari esse aliquam irreuerentiam, si quis simul habeat secum Sanctorum Reliquias. Sed Cardinali Lugoni non videtur irreuerentia tanta vt sit mortalis, adeoque debeat explicari in confessione, quod mihi quoque videtur probabile præsertim cum non sit lex Ecclesiastica, quæ id constituit in materia reuerentiæ erga reliquias Sacras. Idem cum Azorio sentio (in quo à fortiori consensit Sanchez) non esse irreuerentiam reliquiarum si quis eas gesserit, tunc ex ira maledicere alicui, aut tunc furari, &c. esse tamen (vt sentit Lugo) irreuerentiam aliquam tunc fornicari, nisi forte inaduertentia, aut ignorantia ab omni culpa excuset, tales enim actus, & similes in prudenti æstimatione continent indecentiam, licet, vt dicebam non mortalem. Posset tamen tanta esse sanctitas eius, quod gestatur, & adeò crescere inde irreuerentia in tali actu, sub ea circumstantia, vt meritò censetur grauissima; Ideò meritò dixit idem Cardinalis disputatione illa decima - sexta, numero 513. Loquens de Sacerdote, qui secum portans Eucharistiam tale peccatum committeret. Ego sanè non excusarem à peccato graui contra Religionem, cui doctrinæ omnino subscribo. Addit tamen non esse eandem rationem de quolibet alio peccato mortali, verbi gratia, detractioe contumelia, &c. Quamuis & in hoc ego non possum non videre magnam irreuerentiam, si quis Sacerdos portans secum pro ægroto venerabile (etiam secretò vt in aliquibus locis iustus de causis fit) interim diuerteret, & in conuersatione effunderet detractiones, contumelias, peccaria, aut etiam minus honestis, & decentibus Ludis, Aleæ, Cartifoliorum, & similibus vacaret. Verùm hæc omnia prudentis æstimationis iudicio videntur relinquenda. In quo mihi nulla occurrit regula generalis ad id discernendum. Huc vsque Dicatillus.

4. Et omnia superius dicta ego puto non solum procedere quando quis cum complice peccaret, sed etiam cum pollueret se ipsum, militat eadem ratio, nempe irreuerentia nimis magna. Ergo, &c.

Ecclesia, vel in Monasterio in cellis Religioformi, etiam si Superior Conuentus singulis noctibus benedicat dormitorium, & aqua aspergat Istrali, & ibi sit Altare ad celebrandum. Ex part. 1. tract. 7. Resolut. 20.

Sup. hoc lege doctrinā Ref. seq. & ex illa deducere potes, quid est sententiā de contentis in hac Ref. & vide etiam in to. 2. tr. 6. ex Refol. 247. § Colligitur quarto.

§. 1. **R**espondeo negativē: & ita docent Sanchez de matr. to. 3. lib. 9. disp. 1 §. n. 39. & alij: Idem dicendum est, vt his diebus in casu occurrenti ego respondi, si copula habita sit in porta Ecclesie, à parte externa Ecclesie, vel in Monasterio, & cellis Religioformi, etiam si Superior Conuentus singulis noctibus benedicat dormitorium, & aqua aspergat Istrali, & ibi sit altare ad celebrandum: quia reputabitur tunc tanquam Oratorium privatum. Ita Fagundez Præcept. 2. lib. 4. c. 4. n. 34. & 39. Quæ omnia etiam procedunt, si copula haberetur in Sacristia Ecclesie: nam non esset circumstantia aperienda in Confessione, vt notant Doctores citati, & nos ter P. Megala in 1. part. lib. 5. c. 13. n. 21.

RESOL. LXXXIV.

An qui mœchatus est in Sacristia alicuius Ecclesie, teneatur in confessione hanc circumstantiam explicare? Idem dicendum est de Refectoriis, Cubiculis, Bibliothecis, Dormitoriis, & Monasteriis Regularium, & de Cameris, & Campanilibus Ecclesie adherentibus. Et an si quis furetur aliquid in supra dictis locis, quod sit notabile, teneatur aperire in confessione hanc circumstantiam, vel sufficiat dicere furatus sum? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 165. aliis 166.

Sup. hoc lege doctrinā Ref. præterite, & ex illa inferitur, quod pro omnibus locis contentis in hac Refol. alicuiusdam erit, & in tom. 2. tr. 6. ex Ref. 247. vide §. Colligitur quarto.

§. 1. **R**espondeo negativē, quidquid in contrariū Rasserat Zerola in praxi pan. c. 12. quæst. 27. & alij: quia per locum sacri solum corpus ipsum Ecclesie consecratur, vel benedicte intelligitur; & idem dicendum est de Refectoriis, Cubiculis, Bibliothecis, Dormitoriis, & Monasteriis Regularium, & de Cameris, & Campanilibus Ecclesie adherentibus. Et ita hanc sententiam docet Azorius part. 3. lib. 3. capit. 27. quæst. 1 §. & alij. Vnde inferitur contra Seluam de benefic. part. 2. quæst. 57. num. 2. Zerolam ubi supra quæst. 20. & alios, quod si quis furetur notabile quid in supradictis locis, non tenetur aperire hanc circumstantiam, sed sufficit dicere, Furatus sum; & ita docet præter Azorium loco citato q. 14. Dominicus Sotus in 4. disp. 32. q. 1. art. 3. & alij.

RESOL. LXXXV.

An sit circumstantia aperienda in confessione copula inter coniugatos habita in loco sacro? Et quid, si per longum tempus in illo loco aliquis ex coniugibus detentus sit? Et quid si ibi nullo modo coniuges conclusi sint? Et quod vero longum tempus sit, & intelligatur? Ex part. 1. tractat. 7. Ref. 19.

Sup. hoc lege doctrinā Ref. not. seq. & si gnauer §. Ex his & seq.

§. 1. **R**espondeo negativē, si per longum tempus in illo loco detenti sint; quod verò tempus longum sit, arbitrio prudentis committitur: & in hoc est difficultas. Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 9. disp. 1 §. num. 12. existimat, vnum mensem esse longum tempus. Lessius lib. 4. c. 3. dub. 12. n. 86. quindecim, vel viginti dies. Fagundez verò Præcept. 2. lib. 4. cap. 4. n. 21. decem dies.

2. Sed ego, attenta humana fragilitate, puto cum Suarez in 3. part. q. 83. art. 3. disp. 81. sect. 4. §. tertio violatur, & Petro Ledesma in sū. to. 1. de Sac. Euchar. c. 20. longum tempus esse quatuor, vel quinque dies.

3. Ex his apparet, rectè respondisse Megalam in 1. part. lib. 5. cap. 13. n. 9. non peccasse quandam mulierem, quæ in quadam Ecclesia Regularium reddidit coniugale debitum marito dicenti, se amplius non posse continere; qui ad Ecclesiam confugerat propter delictum; & nulla aderat spes inde exundi, nisi post longum tempus.

4. Sed non reticebo, quosdam Doctores existima- re, copulam coniugalem in loco sacro, si occultè fiat, etiam si coniuges non sint conclusi, non esse peccatum sacrilegij: quam sententiam probabilem putat Valquez in p. 2. tom. 1. disp. 98. cap. 3. n. 6. & illam refert Lessius, ubi supra, & non impugnat; & illam nonissimè docet Pontius de matrim. lib. 1. c. cap. 10. num. 15. & hæc opinio est probabilis, quidquid in contrarium asserat Tannerus in 2.2. disp. 4. quæst. 2. dub. 3. num. 42. licet contrariam sententiam probabiliorem existimet.

RESOL. LXXXVI.

An tactus impudici facti in Ecclesia habeant specialem malitiam sacrilegij mortalis necessario in confessione explicandam?

Et quid est dicendum de turpi aspectu, aut nutu, aut leni verbo, maxime quando in transitu, & sine notabili mora, & scandalo sunt? Ex part. 1. tract. 7. Resolut. 25.

Et ad pedem litera in part. 2. tr. 17. Ref. 23, sed quia in prima Ref. sunt plures auctores, quam in secunda ideo illa hic tantum transcribitur.

§. 1. **A**ffirmant plures, & præsertim ex recentioribus, Syluius in 2. 1. q. 1 §. 4. artic. 10. in fin. Ortiz in summ. notab. in fin. circa 6. præceptum. Sales in p. 2. tom. 2. tr. 1. §. 13. disp. 6. sect. 22. n. 150. in fin. Pitigianus in 4. sent. to. 2. disp. 17. q. unica. art. 5. in circumstantia, ubi in fine. Azorius tom. 1. lib. 4. c. 6. q. 10. Suarez de Relig. to. 1. lib. 3. c. 7. n. 11. ubi citatis Cord. Syluest. Lopez, Rodriguez, & Ledesma, ait: Et ratio huius sententia non fundatur in Ecclesiastica prohibitione: nam hæc prohibitio facta non est, nisi de feminis emissione in Ecclesiis: ergo erunt hi tactus impudici, in Ecclesia facti, mortalia sacrilegia ex vi legis naturalis prohibentis illos tactus in loco sacro, tanquam indecentissimos factus eius. In quo genere tactus illi reputantur prudenter materia grauis, & sufficiens ad grauem irreuerentiam loci sacri. Fortasse tamen non erit idem de turpi aspectu, aut leni verbo, maxime quando in transitu, & sine notabili mora, & scandalo sunt: quia non videtur materia ita grauis. De quo non potest ferri certa regula; sed id prudenti iudicio relinquendum est. Hæc Suarez.

2. Sed nimis scrupulose. Puto igitur cum Homobono de exum. Eccles. part. 1. tr. 5. cap. 12. q. 77. Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 9. disp. 1 §. n. 21. Fagundez Præcept. 2. lib. 4. cap. 4. n. 31. & Coninch de Sac. disp. 7. num. 22. probabilius esse, etiam tactus turpes, & impudicos, habitos in Ecclesia, modo non adsit periculum pollutionis, ratione loci sacri non habere specialem malitiam sacrilegij in Confessione aperiendam. Et ratio est: quia, vt docet Valentia 2.2. disp. 6. q. 1 §. punct. 1. §. præterea: cum Henricus, lib. 5. de Pen. c. 6. n. 5. & Valq. in p. 2. tom. 1. q. 72. art. 6. disp. 98. num. 4. malitia & specialis deformitas sacrilegij non cogitatur ex iure naturæ; sed ex solo Ecclesie statuto, quod decernit, Ecclesias tantum ex sanguinis, & feminis effusione violari. Itaque vt optime etiam docet Caltanus tom. 1. tract. 7. respons. 13. dub. 1. tunc loci circumstantia sacrilegium constituit, cum peccata in eo admittā impediunt diuina posse ibi celebrari, mortuos sepeliri, &c. sed tactibus, quamuis impudicis,